II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 12ης Ιανουαρίου 1990

σχετικά με τη διαδικασία βάσει του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΟΚ (IV/32006 — Alcatel Espace/ANT Nachrichtentechnik)

(Τα κείμενα στη γαλλική και γερμανική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

(90/46/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τον κανονισμό αριθ. 17 του Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτο κανονισμό εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ισπανίας και Πορτογαλίας, και ιδίως τα άρθρα 6 και 8,

την αίτηση για την έκδοση αρνητικής πιστοποίησης και την κοινοποίηση για τη χορήγηση απαλλαγής, που υπέβαλαν, βάσει των άρθρων 2 και 4 του κανονισμού αριθ. 17, στις 28 Ιουλίου 1986, η Alcatel Espace SA, Courbevoie, και η ANT Nachrichtetechnik GmbH, Backnang, όσον αφορά τη συμφωνία που έχει συναφθεί στις 11 Φεβρουαρίου 1986 από τις δύο εταιρείες,

την περίληψη της αίτησης και της κοινοποίησης που δημοσιεύθηκε [2] σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού αριθ. 17,

Μετά από διαβούλευση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων,

Εκτιμώντας ότι:

I. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Α. Εισαγωγή

(1) Η Alcatel Espace SA Γαλλία (στο εξής Ates) και η ANT Nachrichtechnik GmbH Γερμανία (στο εξής ANT) κοινοποίησαν στην Επιτροπή, στις 28 Ιουλίου 1986, συφωνία.

(2) Η συμφωνία αποσκοπεί στην προώθηση της έρευνας και της ανάπτυξης (Ε&Α) όσον αφορά ορισμένους διαστημικούς ηλεκτρονικούς εξοπλισμούς στον τομέα των μη στρατιωτικών δορυφόρων ραδιοεπικοινωνιών και μετάδοσης εκπομπών, καθώς και στον τομέα της μετάδοσης δεδομένων από ή μεταξύ δορυφόρων ή/και διαστημικών οχημάτων ανά τον κόσμο, καθώς και στην προώθηση της από κοινού εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων και της ως ένα βαθμό από κοινού εμπορίας τους.

(3) Αντικείμενο της κοινοποίησης ήταν η αίτηση αρνητικής πιστοποίησης, ή, επικουρικά, απαλλαγής βάσει του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ, σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 4 του κανονισμού αριθ. 17.

Β. Τα συμβαλλόμενα μέρη

(4) Η Ates ελέγχεται άμεσα από την Alcatel Cit (France), θυγατρική της Alcatel NV, δεύτερου κατασκευαστή τηλεπικοινωνιακού υλικού και συστημάτων στον κόσμο. Στα πλαίσια του ομίλου Alcatel, η Ates είναι ο κύριος κατασκευαστής διαστημικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού που τοποθετείται σε δορυφόρους ή/και διαστημικά οχήματα. Το 1986 η Ates πραγματοποίησε κύκλο εργασιών 813 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων (120 εκατομμύρια Ecu). Κατά την ίδια περίοδο, ο κύκλος εργασιών της Ates ανήλθε σε 481,5 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα (71 εκατομμύρια Ecu) στον τομέα που καλύπτεται από τη συμφωνία.

(5) Η ANT είναι μια από τις σπουδαιότερες γερμανικές επιχειρήσεις στον τομέα της τεχνολογίας των τηλεπικοινωνιών. Στο κεφάλαιό της συμμετέχει η Robert Bosch GmbH (83 %) και η Allianz Versicherungs AG (17 %). Το 1986, ο συνολικός κύκλος εργασιών της

[1] ΕΕ αριθ. 13 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.
[2] ΕΕ αριθ. C 179 της 15. 7. 1989, σ. 9.

ΑΝΤ ανήλθε σε 1 256 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα, (590 εκατομμύρια Ecu), εκ των οποίων τα 124 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα (58 εκατομμύρια Ecu) είχαν σχέση με τον τομέα που καλύπτει η συμφωνία.

Γ. Η συμφωνία

(6) Οι κυριότερες διατάξεις της συμφωνίας είναι οι ακόλουθες:

α) Ο τομέας που καλύπτει τη συμφωνία αφορά το διαστημικό μέρος των συστημάτων επικοινωνίας που χρησιμοποιούν δορυφόρους ή/και διαστημικά οχήματα ή/και υποσυστήματα επικοινωνιών που τοποθετούνται σε δορυφόρους ή/και διαστημικά οχήματα για μη στρατιωτική χρήση στους τομείς:

— των μη στρατιωτικών υπηρεσιών ραδιοεπικοινωνίας και των απευθείας τηλεοπτικών εκπομπών,

— της μετάδοσης δεδομένων προς, από ή μεταξύ δορυφόρων ή/και διαστημικών οχημάτων, με σκοπό την τηλεμέτρηση, την παρακολούθηση και τηλεκατεύθυνση, την παρατήρηση κ.λπ.

β) Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται με σκοπό την έρευνα και την ανάπτυξη στον τομέα που καλύπτει η συμφωνία, ώστε να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη δραστηριοτήτων στην έρευνα και την ανάπτυξη, και εκμεταλλεύονται από κοινού τα αποτελέσματα που προκύπτουν, με εξορθολογισμό της κατασκευής, της συντήρησης και της δοκιμής των εν λόγω συστημάτων, καθώς και με συνεργασία κατά την υποβολή προσφορών και τη διαπραγμάτευση συμβάσεων στον τομέα της συμφωνίας. Οι στόχοι αυτοί αναμένεται να επιτευχθούν με την ανάθεση της ανάπτυξης και της παραγωγής κάθε μέρους εξοπλισμού σ' έναν από τους συμβαλλόμενους. Η συμφωνία περιλαμβάνει τις κατευθυντήριες γραμμές για τον καταρτισμό των εργασιών. Ωστόσο, λόγω της μεγάλης ποικιλίας των εξοπλισμών που μεταφέρουν οι δορυφόροι (μεμονωμένα ή σε μικρές ομάδες), αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές συμπληρώνονται από διαδικασία ανάθεσης των εργασιών κάθε επιμέρους σχεδίου δορυφόρων.

Καμία διάταξη της συμφωνίας δεν απαγορεύει στα συμβαλλόμενα μέρη να ασκούν δραστηριότητες έξω από τον τομέα που καλύπτει η συμφωνία, εφόσον οι δραστηριότητες αυτές δεν είναι ασυμβίβαστες με τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει.

γ) *Διαδικασίες για τη συνεργασία*

i) Κάθε συμβαλλόμενο μέρος καταβάλλει προσπάθειες για να προσδιορίσει τις προδιαγραφές ως προς το ωφέλιμο φορτίο των δορυφόρων και τα υποσυστήματα που έχει υπό την επίβλεψή του, ώστε ο εξοπλισμός που αναπτύσσεται από το άλλο μέρος να είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί με τις ευνοϊκότερες προϋποθέσεις.

ii) Τα δύο μέρη ανταλάσσουν σε τακτά διαστήματα πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματά τους έρευνας και ανάπτυξης που αφορούν τους εξοπλισμούς που καλύπτει η συμφωνία.

iii) Μετά την από κοινού συμφωνηθείσα οριστική ανάθεση ορισμένων ειδών εξοπλισμού σ' ένα από τα δύο μέρη, τηρείται η ακόλουθη διαδικασία:

— πριν από την ανάπτυξη του εν λόγω εξοπλισμού, τα μέρη προβαίνουν σε διαβουλεύσεις σχετικά με τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν, ιδίως όσον αφορά τις επιδόσεις, το κόστος και τις προθεσμίες παράδοσης,

— ο επιφορτισμένος με την ανάπτυξη συμβαλλόμενος αναλαμβάνει τη χρηματοδότηση της έρευνας και ανάπτυξης,

— ο επιφορτισμένος με την ανάπτυξη συμβαλλόμενος είναι υπεύθυνος για τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, καθώς και για την παραγωγή του εξοπλισμού που του έχει ανατεθεί, οφείλει δε να ενημερώνει πλήρως τον άλλο συμβαλλόμενο σχετικά με τα αποτελέσματα της έρευνας και ανάπτυξης,

— εάν ο επιφορτισμένος με την ανάπτυξη συμβαλλόμενος σκοπεύει να αναθέσει υπεργοληπτικά τμήματα της έρευνας και ανάπτυξης ή την παραγωγή του εξοπλισμού που του έχει ανατεθεί, δίνει προτεραιότητα στον άλλο συμβαλλόμενο,

— ο αντισυμβαλλόμενος δεν αναπτύσσει ανεξάρτητα τον ίδιο εξοπλισμό,

— ο επιφορτισμένος με την ανάπτυξη συμβαλλόμενος εφοδιάζει τον αντισυμβαλλόμενο με τον εξοπλισμό του. Εάν η πρόταση του πρώτου δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που ορίζονται για τις επιδόσεις, τις τιμές και τις προθεσμίες παράδοσης, ο αντισυμβαλλόμενος μπορεί να προσφύγει σε άλλους προμηθευτές, αφού προηγουμένως διαβουλευθεί και συνεργασθεί στενά με τον επιφορτισμένο με την ανάπτυξη.

δ) Τα σχετικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας που κατέχει ένα από τα δύο μέρη και εκείνα για τα οποία μπορεί να παραχωρήσει άδεια εκμετάλλευσης κοινοποιούνται στο άλλο μέρος, το οποίο λαμβάνει μη αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης χωρίς υποχρέωση καταβολής δικαιωμάτων για την άσκηση των δραστηριοτήτων του στον τομέα που καλύπτει η συμφωνία.

Σε περίπτωση εφεύρεσης που έχουν επινοήσει από κοινού εργαζόμενοι των δύο μερών, οι σχετικές αιτήσεις για το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας υποβάλλονται εξ ονόματος και των δύο μερών.

ε) Κάθε μέρος συμφωνεί να τηρεί το απόρρητο για όλες τις εμπιστευτικές πληροφορίες που του κοινοποιούνται από το άλλο μέρος και να χρησιμοποιεί ή να καλύπτει τις πληροφορίες αυτές μόνο για τους σκοπούς της συμφωνίας.

Κατά την εκπνοή της συμφωνίας, κάθε μέρος επιστρέφει τα αντίγραφα όλων των εμπιστευτικών πληροφοριών που έχει λάβει από το άλλο μέρος. Οι υποχρεώσεις σχετικά με το απόρρητο των πληροφοριών λήγουν πέντε έτη μετά την εκπνοή της συμφωνίας.

στ) Το αρμόδιο προσωπικό των δύο μερών συνέρχεται με σκοπό την εξέταση θεμάτων τεχνικής φύσεως, εμπορίας και πώλησης.

Επιπλέον, τα μέρη ενημερώνονται τακτικά για κάθε εξωτερική εξέλιξη τεχνικού ή εμπορικού χαρακτήρα που υπέπεσε στην αντίληψή τους και η οποία είναι δυνατόν να επηρεάσει τις δραστηριότητές τους έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα που καλύπτει η συμφωνία, ή την εκμετάλλευση των σχετικών αποτελεσμάτων.

ζ) i) *Εκτελεστική επιτροπή*

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διορίζει τρία μέλη σε εκτελεστική επιτροπή, της οποίας οι αποφάσεις λαμβάνονται σε ομοφωνία και είναι δεσμευτικές και για τα δύο μέρη. Η εκτελεστική επιτροπή είναι υπεύθυνη για τον καθορισμό της γενικής πολιτικής και των κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας και την εξέλιξή της.

ii) *Επιτροπή διεύθυνσης*

Η επιτροπή διεύθυνσης περιλαμβάνει επίσης τρία μέλη για κάθε συμβαλλόμενο μέρος και λαμβάνει με ομοφωνία τις αποφάσεις της, οι οποίες έχουν δεσμευτική ισχύ. Εάν δεν επιτυγχάνεται ομοφωνία ως προς ένα θέμα, τούτο παραπέμπεται στην εκτελεστική επιτροπή.

Η επιτροπή διεύθυνσης έχει ως αποστολή — σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζει η εκτελεστική επιτροπή — να λαμβάνει σημαντικές αποφάσεις σχετικά με την εμπορική, τεχνική και βιομηχανική πολιτική. Οι αποφάσεις αυτές αφορούν κυρίως τον καθορισμό των προγραμμάτων και της κατάλληλης στρατηγικής, τη συνεργασία στον τομέα των εμπορικών δραστηριοτήτων, τις διάφορες φάσεις συνεργασίας σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και παραγωγής, καθώς και την ανάθεση κάθε εξοπλισμού.

η) *Η εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων*

Η εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων είναι δυνατόν να γίνει με τρεις τρόπους:

i) Προγράμματα από κοινού εμπορίας: αφορούν δραστηριότητες κατά τις οποίες τα δύο μέρη εξασφαλίζουν την κατασκευή και την παράδοση, σαν αποτέλεσμα προσφοράς την οποία υπέβαλαν τα δύο μέρη από κοινού και έχει γίνει δεκτή από τον πελάτη.

ii) Προγράμματα μονομερούς εμπορίας: αφορούν δραστηριότητες κατά τις οποίες ένας μόνο των συμβαλλομένων είναι ο κύριος εργολήπτης/προμηθευτής.

iii) Προγράμματα αυτόνομης εμπορίας: αφορούν δραστηριότητες κατά τις οποίες ένας μόνο των συμβαλλομένων παράγει και εμπορεύεται τον εξοπλισμό που κατασκευάζει.

Για κάθε πρόγραμμα από κοινού ή μονομερούς εμπορίας, συμπεριλαμβανομένης και της υποβολής προσφορών σε διαγωνισμούς, η επιτροπή διεύθυνσης καθορίζει τη στρατηγική και επιλέγει το συμβαλλόμενο μέρος που αποτελεί τον κύριο εργολήπτη.

Ο συμβαλλόμενος που έχει το ρόλο του κύριου εργολήπτη σε πρόγραμμα μονομερούς εμπορίας φροντίζει, κατά το δυνατόν, ώστε ο αντισυμβαλλόμενος να αναλάβει το ρόλο του υπεργολάβου/προμηθευτή για τον εξοπλισμό που δεν παράγει ο ίδιος.

Κάθε συμβαλλόμενος διατηρεί το δικαίωμα να εφαρμόζει προγράμματα αυτόνομης εμπορίας.

Κάθε μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να ανταποκρίνεται στις παραγγελίες του άλλου, εφοδιάζοντάς το με το ζητούμενο εξοπλισμό και τα σχετικά ανταλλακτικά.

θ) Η συμφωνία ισχύει αρχικά για πέντε έτη και παρατείνεται αυτομάτως για τριετείς περιόδους, εκτός εάν ένας των συμβαλλομένων την καταγγείλει εγγράφως, με προειδοποίηση τουλάχιστον ενός έτους.

Μετά τη λήψη της εν λόγω προειδοποίησης, τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας είναι δυνατόν να παραταθούν μετά από σχετική γραπτή αίτηση του δικαιούχου, εφόσον τα μέρη συμφωνούν βάσει ευλόγων και χωρίς διακρίσεις όρων.

ι) Εάν τυχόν διαφορές δεν είναι δυνατόν να διευθετηθούν με διαπραγματεύσεις, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν τελικά να προσφύγουν σε διαιτησία.

ια) Στο παράρτημα 1 της συμφωνίας απαριθμούνται τα ακόλουθα είδη εξοπλισμού και προτείνεται η κατανομή τους μεταξύ των μερών:

— δέκτης (RCVR),
— πολυπλέκτης εισόδου (IMUX),
— ενισχυτής διαύλου (CAMP),
— ενισχυτής ισχύος (IRA),
— πολυπλέκτης εξόδου (OMUX),
— επαναλήπτης TTC.

Αυτά τα είδη εξοπλισμού αντιπροσωπεύουν μικρό σχετικά μέρος εκείνων που καλύπτονται από τη συμφωνία, και κανένα από αυτά δεν μπορεί να θεωρηθεί τελικό προϊόν, όπως είναι ένας πλήρης δορυφόρος. Εντάσσονται σε υποσυστήματα, όπως τα υποσυστήματα των επαναληπτών, της παρακολούθησης, της τηλεμέτρησης και της τηλεκατεύθυνσης, ενώ κανένα δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε τομείς άλλους από το διάστημα.

Δ. Τα προϊόντα και η αγορά

Χαρακτηριστικά της ζήτησης

(7) Η αγορά των δορυφόρων και των μερών τους είναι ασυνήθης ως προς το ότι κάθε δορυφόρος (ή μικρή σειρά δορυφόρων) αντιστοιχεί σε αυτοτελές πρόγραμμα, το οποίο απαιτεί τη χρήση νέων ή τουλάχιστον ιδιαίτερα εξειδικευμένων μερών συνορμολογούμενων σύμφωνα με ιδιαίτερο σχέδιο το οποίο εξαρτάται με τη σειρά του από τις ιδιαίτερες ανάγκες του πελάτη. Τούτο, σε συνδυασμό με τη χρησιμοποιούμενη υψηλή τεχνολογία, προϋποθέτει συνήθως για κάθε νέο πρόγραμμα δορυφόρων σημαντική εισροή έρευνας και ανάπτυξης σε στενή σχέση με την παραγωγή του δορυφόρου και των μερών του, καθένα από τα οποία τείνει να αποτελεί πρωτότυπο. Επιπλέον, είναι προφανές ότι οι δορυφόροι πρέπει να είναι στέρεης κατασκευής και αξιόπιστοι, συγχρόνως όμως όσο το δυνατόν ελαφρύτεροι. Δεδομένων όλων αυτών των παραγόντων, οι χρήστες των δορυφόρων καθώς και οι κατασκευαστές τους πρέπει να επιδιώκουν με επιμονή την επίτευξη υψηλότατου βαθμού συνεργασίας με όλα τα μέρη που εμπλέκονται στην ανάπτυξη συγκεκριμένου δορυφόρου.

Μερίδια αγοράς και ανταγωνιστική θέση

(8) Υπάρχει μεγάλος αριθμός ανταγωνιστών που κατασκευάζουν και πωλούν τον εξοπλισμό που καλύπτει η συμφωνία: περίπου 18 στην Κοινότητα, 3 στη Σουηδία, 6 στις Ηνωμένες Πολιτείες, 2 στον Καναδά και 3 στην Ιαπωνία.

Ο πίνακας δίνει εκτιμήσεις του κύκλου εργασιών, σε παγκόσμιο επίπεδο, των κυριότερων κατασκευαστών δορυφόρων στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο:

(εκατομμύρια Ecu)

Μη ευρωπαίοι	
Hughes	[...](1)
General Electric	[...]
Ευρωπαίοι	
British Aerospace	[...]
Matra	[...]
Aerospatiale	[...]
MBB	[...]
Selenia Spazio	[...]
Alcatel Espace	[...]
Marconi	[...]
Aeritalia	[...]
ANT	[...]

Από τα στοιχεία αυτά φαίνεται ότι ο συνολικός κύκλος εργασιών της Alcatel και της ANT σ' αυτήν την περιοχή είναι μικρότερος από εκείνων αρκετών άλλων ευρωπαίων κατασκευαστών και πολλές φορές μικρότερος από τον κύκλο ορισμένων μη ευρωπαίων κατασκευαστών.

(1) Στο κείμενο της παρούσας απόφασης που δημοσιεύθηκε, ορισμένοι αριθμοί παρελείφθησαν σύμφωνα με τις διατέξεις του άρθρου 1 του κανονισμού αριθ. 17 περί μη αποκαλύψεως επαγγελματικών απορρήτων.

Ακόμη και αν η σχετική αγορά ορίζεται στενά ως η αγορά των προϊόντων που καλύπτονται από τη συμφωνία και παρά το ότι περιορίζεται γεωγραφικά στους αγοραστές μέσα στην Κοινότητα, το μερίδιο αγοράς των συμβαλλομένων τοποθετείται τουλάχιστον στο 20 %. Εάν ληφθεί υπόψη η παγκόσμια αγορά ή η αγορά των δορυφόρων στο σύνολό της, τότε το μερίδιό τους είναι ακόμη χαμηλότερο.

Επιπλέον, φαίνεται ότι υπάρχει σημαντική «καμπύλη εκμάθησης» για όλες τις πλευρές της παραγωγής των δορυφόρων, έτσι ώστε όσο περισσότερο μια επιχείρηση συμμετέχει σε παρεμφερή διαστημικά προγράμματα, τόσο αποτελεσματικότερα μπορεί να αναπτύσσει και να παράγει νέους δορυφόρους ή τα μέρη τους. Τούτο ευνοεί ιδιαίτερα τη διαστημική βιομηχανία των Ηνωμένων Πολιτειών, όπου ο αριθμός των διαστημικών προγραμμάτων είναι μεγαλύτερος απ' ό,τι στην Ευρώπη. Τα κεφάλαια που διατέθηκαν για τις διαστημικές δραστηριότητες στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Ευρώπη το 1986 έχουν ως εξής:

(σε δισεκατομμύρια δολάρια)

ΗΠΑ	
— Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	14
— NASA	7
Σύνολο	21
ΕΥΡΩΠΗ	
— Εθνικός προϋπολογισμός	0,84
— Ευρωπαϊκός οργανισμός διαστήματος (ΕΟΔ)	1,36
Σύνολο	2,20

(Πηγή: Euroconsult*)*

Ορισμένοι μη ευρωπαίοι κατασκευαστές διαστημικού υλικού, επωφελούμενοι από την ισχυρή θέση τους στην παγκόσμια αγορά και από το μέγεθος στην εσωτερική τους αγορά, απολαύουν προϋπολογισμού για έρευνα και ανάπτυξη ή/και οικονομικών και εμπορικών μέσων πολύ σημαντικότερων απ' ό,τι οι ευρωπαίοι, και, κατά συνέπεια, καλύπτουν ευρύτερο φάσμα δραστηριοτήτων στον τομέα των εξοπλισμών, υποσυστημάτων και διαστημικών ηλεκτρονικών συστημάτων.

Τούτο είναι δυνατόν να εξηγήσει το γιατί οι ευρωπαίοι ανταγωνιστές δεν συναγωνίζονται παρά μόνο σε επίπεδο υποσυστημάτων και εξοπλισμών, ενώ άλλοι κατασκευαστές είναι ανταγωνιστές και ως προς το τελικό προϊόν, και το γεγονός αυτό είναι φυσικό να επηρεάζει τη δομή του ανταγωνισμού.

Η συμμετοχή των συμβαλλόμενων στις συνολικές δαπάνες δορυφόρου (εξαιρουμένης της εκτόξευσης) είναι δυνατόν να ποικίλλει σημαντικά, από ένα πολύ χαμηλό ποσοστό, όταν περιορίζονται στην προμήθεια μιας και μόνο συσκευής, μέχρι, κατ' εξαίρεση, στο μισό, περίπου, όταν είναι υπεύθυνοι για ολόκληρο το ωφέλιμο φορτίο τηλεπικοινωνιακού δορυφόρου.

Για όλους αυτούς τους λόγους, οι εταιρείες της Κοινότητας που ενέχονται σε μικρό σχετικά βαθμό στην τεχνολογία των δορυφόρων, δυσκολεύονται να

ανταγωνισθούν τις άλλες ισχυρότερες μη ευρωπαϊκές εταιρείες.

Οι εν λόγω παράγοντες επέτρεψαν στους μη ευρωπαίους ανταγωνιστές να συνάψουν συμβάσεις για διάφορα πρόσφατα προγράμματα στην Κοινότητα, όπως οι δορυφόροι άμεσης επικοινωνίας, Astra/SES και British Satellite Broadcasting.

Η γεωγραφική αγορά

(9) Δεδομένου του υψηλού κόστους των τελικών προϊόντων, το κόστος μεταφοράς μέχρι τον τόπο όπου βρίσκεται η βάση εκτόξευσης είναι ασήμαντο. Έτσι, εκτός αν υπάρχουν νόμιμοι περιορισμοί ή εθνικές προτιμήσεις ως προς τις προμήθειες, οι αγοραστές δορυφόρων στην Κοινότητα ή αλλού δεν έχουν ιδιαίτερο λόγο να απευθυνθούν στους κατασκευαστές της περιοχής τους.

Ωστόσο, ο κύκλος εργασιών των συμβαλλόμενων μερών στον τομέα που καλύπτεται από τη συμφωνία πραγματοποιείται στην κοινή αγορά.

Περιορισμοί νομικής φύσεως

(10) Οι κυριότεροι περιορισμοί νομικής φύσεως που υπάρχουν στην αγορά είναι οι ακόλουθοι:

Οι κανόνες του Cocom σχετικά με τον έλεγχο εξαγωγών εφαρμόζονται στις διαστημικές δραστηριότητες και επιβάλλουν αυστηρούς περιορισμούς.

Από τον νόμο που επιβάλλει την αγορά αμερικανικών προϊόντων «Buy American Act» και ανάλογους νόμους προκύπτουν πρόσθετοι περιορισμοί.

Στην Ευρώπη, η αρχή της «γεωγραφικής επιστροφής» του ευρωπαϊκού οργανισμού διαστήματος απαιτεί ισορροπία μεταξύ της χρηματοδοτικής συνεισφοράς κάθε κράτους που μετέχει στον εν λόγω οργανισμό και του μέρους των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που ανατίθενται βάσει διαστημικών προγραμμάτων στους κατασκευαστές των εν λόγω χωρών.

Οι κυριότεροι χρήστες

(11) Οι κυριότεροι χρήστες των τελικών προϊόντων είναι οι ακόλουθοι:

— οι εθνικοί οργανισμοί τηλεπικοινωνιών σε όλον τον κόσμο,

— οι οργανισμοί διαστήματος όπως:
  — Intelsat,
  — Inmarsat,
  — Eutelsat,
  — NASA,
  — DLR, DARA,
  — ESA,
  — CNES,
  — ISRO (Ινδία),
  — NASDA (Ιαπωνία),
  — CAST (Κίνα),
  — Eumetsat,

— οι όμιλοι αμέσων τηλεπικοινωνιακών δορυφόρων όπως:
  — Astra/SES,
  — Britishe Satellite Broadcasting.

Ε. **Παρατηρήσεις εκ μέρους μερών**

Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις εκ μέρους τρίτων μετά τη δημοσίευση της ανακοίνωσης που προβλέπεται από το άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 17.

ΙΙ. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Α. **Άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης**

(12) Η συμφωνία που έχει συναφθεί μεταξύ της Alcatel Espace και της ANT Nachrichtentecnik στις 11 Φεβρουαρίου 1986 αποτελεί συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων με την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης.

Η εν λόγω συμφωνία αφορά συνεργασία κατά την έρευνα και ανάπτυξη καθώς και την από κοινού εκμετάλλευση, εκ μέρους των συμβαλλομένων, αποτελεσμάτων έρευνας και ανάπτυξης μέσω εξορθολογισμού της κατασκευής, της συντήρησης και της δοκιμής του σχετικού εξοπλισμού, καθώς και μέσω συνεργασίας στον τομέα υποβολής προσφορών και διαπραγμάτευσης των αγορών στον εν λόγω τομέα.

(13) Οι συμβαλλόμενοι διατηρούν υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης ξεχωριστά, οι οποίες προβαίνουν σε έρευνες στους τομείς που καλύπτει η συμφωνία και εξακολουθούν να είναι ανταγωνιστές στους άλλους τομείς, πλην αυτών που αποτελούν αντικείμενο ειδικών περιορισμών νομικής φύσεως.

(14) Οι ακόλουθες διατάξεις της συμφωνίας έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στην κοινή αγορά.

1. Η κατανομή του εξοπλισμού μεταξύ των συμβαλλομένων με σκοπό την έρευνα, ανάπτυξη και παραγωγή εισάγει εξειδίκευση σύμφωνα με την οποία το ένα μέρος αναλαμβάνει την ανάπτυξη του εν λόγω εξοπλισμού, ενώ το άλλο υποχρεούται να μην προβεί στην ανάπτυξη του δικού του εξοπλισμού. Μολονότι η συμφωνία προβλέπει αμοιβαίες άδειες εκμετάλλευσης ευρεσιτεχνίας και κοινές άδειες εκμετάλλευσης σε ορισμένες περιπτώσεις, προκύπτει, ωστόσο, περιορισμός του ανταγωνισμού στην έρευνα και ανάπτυξη, δεδομένου ότι τη στιγμή αυτή μόνον ένα από τα δύο μέρη μπορεί να αναλαμβάνει συγκεκριμένο σχέδιο έρευνας και ανάπτυξης, ενώ προηγουμένως μπορούσαν και τις δύο. Αυτό έχει κάποια σημασία σε μια βιομηχανία όπου κάθε νέα παραγγελία απαιτεί νέες επενδύσεις για έρευνα και ανάπτυξη.

2. Μολονότι ένας συμβαλλόμενος έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε άλλο προμηθευτή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τη συμφωνία κατά την οποία το ένα μέρος προμηθεύεται τον εξοπλισμό που έχει κατασκευασθεί από τον άλλο, εντούτοις η διαδικασία αυτή τείνει στην εξάλειψη του ανταγωνισμού εκ μέρους τρίτων προμηθευτών.

3. Οι διατάξεις της συμφωνίας σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μερών ως προς τις δυνατότητες εμπορίας καθώς και οι διατάξεις που απονέμουν σε κοινές επιτροπές αποφασιστικές αρμοδιότητες σχετικά με την τεχνολογική, βιομηχανική και εμπορική πολιτική, περιορίζουν επίσης τον ανταγωνισμό.

Παρά τη δυνατότητα αυτόνομων προγραμμάτων εμπορίας, η ύπαρξη κοινού προγράμματος έρευνας και ανάπτυξης καθώς και οι κοινές επιτροπές που λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με την εμπορία, έχει αναμφίβολα ως αποτέλεσμα την επιλογή μιας από τις δύο από κοινού μεθόδους εμπορίας, όταν αυτό είναι δυνατόν, γεγονός που οδηγεί στην εξάλειψη ενός προμηθευτή από την αγορά σε όλες αυτές τις περιπτώσεις.

Η συμφωνία λοιπόν έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβολή της δυνατότητας αυτόνομης δράσης που είχαν τα μέρη όσον αφορά τον προγραμματισμό, τη χρηματοδότηση, την έρευνα και ανάπτυξη, την παραγωγή και την εμπορία του εξοπλισμού που προβλέπεται από τη συμφωνία, και, ως εκ τούτου, οι συμβαλλόμενοι δεν είναι πλέον δυνατόν να ενεργούν αυτόνομα.

(15) Λόγω του ότι οι συμβαλλόμενοι είναι εγκατεστημένοι σε διάφορα κράτη μέλη και προτείνουν μέσω της συμφωνίας την από κοινού εμπορία του εξοπλισμού τους στην παγκόσμια αγορά και, κατά συνέπεια, και στην κοινοτική, η συμφωνία επηρεάζει αισθητά τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

(16) Κατά συνέπεια, η συμφωνία εμπίπτει στο άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης.

Β. **Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 418/85**

(17) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 418/85 της Επιτροπής [1] προβλέπει ότι οι κατηγορίες συμφωνιών έρευνας και ανάπτυξης των οποίων οι διατάξεις πληρούν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται, είναι δυνατόν να τύχουν της απαλλαγής κατά κατηγορίες από την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης. Επιπλέον, η απαλλαγή μπορεί να επεκταθεί σε ορισμένες συμφωνίες που περιέχουν άλλους περιορισμούς μέσω της διαδικασίας «ένστασης».

Η δομή της συνεργασίας που θεσπίζεται από τη συμφωνία υπερβαίνει το αντικείμενο και τη φύση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 418/85, τα δε μέρη ζήτησαν από την Επιτροπή να εφαρμόσει τη διαδικασία «ένστασης». Πράγματι, η συνεργασία μεταξύ των συμβαλλομένων δεν περιορίζεται στην έρευνα και ανάπτυξη και στην εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων αλλά επεκτείνεται και στην εμπορία προϊόντων. Έτσι, όταν τα μέρη έχουν συμφωνήσει να υποβάλουν προσφορά από κοινού όσον αφορά τη σύμβαση για ένα δορυφόρο, πρέπει προφανώς να συμφωνήσουν ως προς την τιμή της πλειοδοσίας και έτσι περιορίζονται κατά τον καθορισμό των τιμών τους. Τούτο συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, ότι η συμφωνία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 στοιχείο δ) του εν λόγω κανονισμού. Ως εκ τούτου, παρά το γεγονός ότι το μερίδιο αγοράς που κατέχουν τα μέρη είναι κατώτερο από 20 %, ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 418/85 δεν εφαρμόζεται στην παρούσα περίπτωση, και δεν είναι δυνατόν να διευρυνθεί για να την καλύψει μέσω της διαδικασία «ένστασης».

Γ. **Άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης**

(18) Το πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης που έχουν καταρτίσει από κοινού οι συμβαλλόμενοι μπορεί να προωθήσει την τεχνική και οικονομική πρόοδο.

Πράγματι, ο εξοπλισμός που αναφέρεται στη συμφωνία είναι τελειοποιημένος τεχνολογικά. Η ανάπτυξή του είναι ιδιαιτέρως δαπανηρή και απαιτεί μεγάλες ικανότητες. Εάν οι συμβαλλόμενοι κατέβαλλαν ξεχωριστές προσπάθειες και αναλάμβαναν τους σχετικούς κινδύνους, δεν θα ήταν δυνατό να επιτευχθούν, εξίσου γρήγορα, αποτελεσματικά και οικονομικά τα προβλεπόμενα αποτελέσματα.

Το επίπεδο ατομικών επενδύσεων στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης παραμένει αμετάβλητο για κάθε συμβαλλόμενο, γεγονός που συνεπάγεται βελτιστοποίηση των δαπανών. Η εν λόγω βελτιστοποίηση των δαπανών στην έρευνα και ανάπτυξη επιφέρει ορισμένη εξειδίκευση των συμβαλλομένων σε ορισμένους εξοπλισμούς, πράγμα που επιτρέπει στους συμβαλλομένους να προσφέρουν ευρύτερο φάσμα εξοπλισμού στους πελάτες τους.

Στα διαστηματικά προγράμματα, κάθε εξοπλισμός αναπτύσσεται ως πρωτότυπος και η σχετική ορθολογικοποίηση επιτρέπει την προσφορά καλύτερης ποιότητας με χαμηλότερο κόστος. Επιπλέον, η επανάληψη των εργασιών ανάπτυξης σε πρωτότυπα που ανήκουν στην ίδια κατηγορία επιτρέπει την εκ μέρους των συμβαλλομένων επίτευξη επιπέδου παραγωγής, συγκρίσιμου προς εκείνο των άλλων παραγωγών δορυφόρων. Δεδομένου του αριθμού και της σημασίας των άλλων ανταγωνιστών σ' αυτόν τον τομέα, είναι μάλλον απίθανο ότι η μείωση του ανταγωνισμού μεταξύ αυτών των δύο ανταγωνιστών μπορεί να τους επιτρέψει να αυξήσουν τις τιμές τους σημαντικά.

Η συνεργασία που προβλέπει η συμφωνία αναμένεται να συμβάλλει όχι μόνο στην ταχύτερη εξεύρεση των καλύτερων, από τεχνική άποψη, λύσεων, αλλά και στην αποφυγή διπλής απασχόλησης στην έρευνα και ανάπτυξη, με συνέπεια την εξοικονόμηση πόρων.

Η συμφωνία λοιπόν συμβάλλει στην προώθηση της τεχνικής προόδου. Αυτό το πλεονέκτημα μπορεί να αναμένεται ότι πρόκειται να μεταβιβασθεί στους πελάτες με την έννοια των προηγμένων προϊόντων.

(19) Η συμφωνία επιβάλλει στους συμβαλλομένους μόνον τους περιορισμούς που είναι απαραίτητοι για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.

Ο τομέας που καλύπτει η συμφωνία και οι στόχοι του προγράμματος έρευνας και ανάπτυξης είναι σαφώς καθορισμένοι. Καμία διάταξη της συμφωνίας δεν απαγορεύει στους συμβαλλόμενους να αναπτύξουν δραστηριότητες πέραν των ορίων της συμφωνίας και δεν τους επιβάλλει υποχρεώσεις για την τελική κατανομή του εξοπλισμού που προβλέπεται από τη συμφωνία.

[1] ΕΕ αριθ. L 53 της 22. 2. 1985, σ. 5.

Η ελαφρά προτίμηση που δίνεται στο άλλο μέρος ως προς τους όρους υπεργολαβίας συνιστά απλά και μόνο στοιχείο της κατά κάποιο τρόπο περίπλοκης διευθετήσεως για εξειδίκευση στην έρευνα και ανάπτυξη καθώς και στην παραγωγή.

Το γεγονός ότι ένας συμβαλλόμενος δεν είναι δυνατόν να αναπτύξει ορισμένο εξοπλισμό που έχει αναλάβει ο άλλος οφείλεται στην ορθολογικοποίηση, αυτή που αποτελεί το λόγο για τα αναμενόμενα καλύτερα αποτελέσματα και την αυξημένη ανταγωνιστικότητά τους.

(20) Η φύση της ζήτησης στην προκειμένη περίπτωση συνεπάγεται ότι δεν είναι εφικτή, στην πράξη, η επιλογή από κοινού έρευνας και ανάπτυξης καθώς και από κοινού παραγωγής, εφόσον υφίσταται χωριστή εμπορία. Τούτο προκύπτει από τη στενή συνεργασία που είναι αναγκαία μεταξύ του πελάτη, του κύριου εργολήπτη του προγράμματος και των υπεργολάβων (όπως είναι τα συμβαλλόμενα μέρη). Οι πελάτες και οι κύριοι εργολήπτες τους επιμένουν να γνωρίζουν με κάθε λεπτομέρεια ποιος κατασκεύασε ποια κομμάτια, καθώς και όλες τις σχετικές λεπτομέρειες, δεδομένου ότι συνήθως δεν υπάρχει δυνατότητα να επισκευασθεί ένας δορυφόρος αφότου τεθεί σε τροχιά. Ο ανταγωνισμός προκύπτει από το γεγονός ότι οι πελάτες υποβάλλουν τις προσφορές τους, τις οποίες επιλέγουν οι διάφοροι όμιλοι που σχηματίζονται ανάλογα με την περίπτωση. Εφόσον επιδιώκεται η χωριστή εμπορία, τότε για κάθε πρόγραμμα για το οποίο και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη επιθυμούν να υποβάλουν προσφορά, κάθε συμβαλλόμενος έπρεπε να αντιμετωπίζει ταυτόχρονα την προώθηση της δικής τους προσφοράς και την υποστήριξη της ανταγωνιστικής προσφοράς του άλλου μέρους προς τον τελικό χρήστη ή προς τον κύριο εργολήπτη, είτε μέσα στον ίδιο όμιλο είτε στα πλαίσια ανταγωνιζόμενων ομίλων. Έτσι, οι ίδιοι τεχνικοί εμπειρογνώμονες πρέπει, δύο φορές, να περιγράψουν και να προωθήσουν ένα όμοιο τεχνικό πρόγραμμα στον ίδιο πελάτη. Στο πλαίσιο αυτό ο πελάτης μπορεί να έχει αμφιβολίες ως προς το κατά πόσο τα δύο μέρη που απέτυχαν να συνεργασθούν εμπορικά σε κοινή προσφορά, μπορούν πράγματι να συνεργασθούν επιτυχώς στον τεχνικό τομέα. Αυτό μπορεί να τους οδηγήσει να αγοράσουν αλλού. Τούτο συνεπάγεται ότι, σ' αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση, τα οφέλη της από κοινού έρευνας και ανάπτυξης και της από κοινού παραγωγής μπορούν να επιτευχθούν μόνο σε συνδυασμό με ορισμένο βαθμό συνεργασίας κατά την εμπορία.

Επιπλέον, η συμφωνία επιτρέπει αυτόνομες δράσεις (προγράμματα αυτόνομης εμπορίας) ή/και συνήθεις συμβατικές σχέσεις, όπως οι σχέσεις των συμβαλλομένων (προγράμματα από κοινού εμπορίας) είτε υπεργολαβία ή/και αγορά (προγράμματα ατομικής εμπορίας). Τα μέρη απαιτούν συγκρίσιμους όρους ανταγωνισμού όσον αφορά τις επιδόσεις, την τιμή και τις προθεσμίες παράδοσης των προϊόντων και είναι δυνατό να λάβουν υπόψη τις ανταγωνιστικές προσφορές των τρίτων καθώς και να αγοράσουν τα προϊόντα τους.

Όσον αφορά τα προγράμματα αυτόνομης εμπορίας που μπορεί να εφαρμόσει κάθε συμβαλλόμενος, εάν ο ένας εξ αυτών δεν είναι σε θέση να προβεί στην ανάπτυξη του εξοπλισμού είναι δυνατό να τον προμηθευτεί είτε αγοράζοντάς τον από τον συμβαλλόμενο που έχει προβεί στην ανάπτυξή του είτε αναζητώντας τον σε τρίτους που προτείνουν καλύτερους όρους ανταγωνισμού, όσον αφορά τις επιδόσεις, τις τιμές και τις προθεσμίες παράδοσης.

Ως εκ τούτου προκύπτει ότι αν, κατ' εξαίρεση, υπάρχει δυνατότητα χωριστής εμπορίας, τα μέρη μπορούν να επιλέξουν τη δυνατότητα αυτή.

(21) Το μερίδιο της αγοράς που κατέχουν τα μέρη, μολονότι καθορισμένο, δεν είναι σημαντικό, και υπάρχουν πολλοί άλλοι μεγάλοι παραγωγοί τόσο στην Κοινότητα όσο και ανά τον κόσμο, που θεωρούνται ως ενεργοί ή δυνάμει ανταγωνιστές. Μερικοί από αυτούς διαθέτουν μεγαλύτερο φάσμα προϊόντων και πολύ περισσότερες πωλήσεις από ό,τι τα μέρη. Ως εκ τούτου, η συμφωνία δεν μπορεί αφεαυτής να επιτρέψει στα μέρη να περιορίσουν τον ανταγωνισμό στα εν λόγω προϊόντα στην κοινή αγορά.

(22) Κατά συνέπεια, πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Δ. Άρθρο 8 του κανονισμού αριθ. 17

(23) Το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 17 προβλέπει ότι η απόφαση εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης χορηγείται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και συνοδεύεται με την επιβολή όρων και υποχρεώσεων.

(24) Η συμφωνία μπορεί να επιτραπεί βάσει του άρθρου 85 παράγραφος 3 από την ημερομηνία της κοινοποίησής της, δηλαδή 28 Ιουλίου 1986, μέχρι την εκπνοή της, σε καμία όμως περίπτωση μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1996.

(25) Οι προϋποθέσεις απαλλαγής πληρούνται για τη σχετική περίοδο σύμφωνα με τις ειδικές περιστάσεις που επικρατούν στην προκειμένη περίπτωση.

(26) Η απαλλαγή αφορά μόνον την κοινοποιηθείσα συμφωνία και όχι την επέκτασή της. Στην περίπτωση αυτή, η απαραίτητη δομή για να επιτευχθούν τα πλεονεκτήματα της συνεργασίας στην έρευνα και ανάπτυξη και η εξειδίκευση στην παραγωγή, απαιτεί υψηλότερο βαθμό συντονισμού μεταξύ των μερών από αυτόν που απαιτείται για τις απλές συμφωνίες εξειδίκευσης ή έρευνας και ανάπτυξης και, από αυτήν την άποψη, πλησιάζει περισσότερο προς το βαθμό συντονισμού που επιτυγχάνεται μεταξύ κοινών θυγατρικών εταιρειών.

Τούτο υποχρεώνει την Επιτροπή να επιβλέπει κατά πόσον η συμφωνία, συνδυασμένη με άλλες κοινές δραστηριότητες των μερών, μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική μείωση του ανταγωνισμού, δεδομένου ότι τέτοια μείωση μπορεί να σημαίνει ότι οι απαραίτητες συνθήκες για την απαλλαγή δεν ισχύουν πλέον. Κατά

συνέπεια, η απόφαση εξαρτάται από τον όρο ότι τα μέρη ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή για τη σύναψη κάθε σύμβασης ή συμφωνίας που τροποποιεί, αντικαθιστά, ή ακυρώνει την κοινοποιηθείσα συμφωνία, καθώς επίσης και για κάθε σημαντική από κοινού δραστηριότητα των μερών σχετικά με τον ηλεκτρονικό διαστημικό εξοπλισμό που δεν καλύπτεται από τους όρους της κοινοποοιηθείσας συμφωνίας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ, οι διατάξεις του άρθρου 85 παράγραφος 1 κηρύσσονται ανεφάρμοστες στη συμφωνία που έχει συναφθεί στις 11 Φεβρουαρίου 1986 από την Alcatel Espace SA και την ANT Nachrichtentechnik GmbH, και κοινοποιήθηκε στις 28 Ιουλίου 1986.

Άρθρο 2

Η δήλωση του άρθρου 1 συνοδεύεται από την ακόλουθη υποχρέωση:

— οι συμβαλλόμενοι ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή ως προς τις συμβάσεις ή συμφωνίες που έχουν συνάψει μεταξύ τους για την τροποποίηση, αντικατάσταση ή ακύρωση της κοινοποιηθείσας συμφωνίας,

— επιπλέον, κάθε συμβαλλόμενος ενημερώνει την Επιτροπή για τις άλλες συμβάσεις ή συμφωνίες που συνάπτει είτε με τρίτους είτε με τον άλλο συμβαλλόμενο, σχετικά με από κοινού δραστηριότητες στον τομέα του διαστημικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού, εφόσον οι εν λόγω συμβάσεις ή συμφωνίες είναι, από άποψη όγκου ή στρατηγικής σημασίας σημαντικές, και δεν μπορούν να θεωρηθούν ως συνεργασία στα πλαίσια μεμονωμένων προγραμμάτων.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται από τις 28 Ιουλίου 1986 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1996.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις ακόλουθες επιχειρήσεις:

1. Alcatel Espace SA, Avenue Dubonnt, 92107 Courbevoie, Γαλλία,
2. ANT Nachirchtentechnik GmbH, Gerberstrasse 33, 7150 Backnang, Γερμανία.

Βρυξέλλες, 12 Ιανουαρίου 1990.

Για την Επιτροπή

Leon BRITTAN

Αντιπρόεδρος